

A בס"ד

Intro

Today we will learn בע"ה of דף לו of עבודה זרה
Some of the topics we will learn about include.

The Machlokes regarding

שמן שלהן

The source that the oil of עכו"ם is forbidden for consumption;

Either,

דניאל גזר עליו

משום חתנות

initiated the Issur on the שמן of עכו"ם to prevent Jews from becoming friendly with them, which could lead to a Jewish man marrying a non-Jewish woman.

OR

זליפתן של כלים אסורין אוסרתן

The בית שמאי ובית הלל initiated that שמן is forbidden because the עכו"ם store their oil in non-kosher utensils, and the oil absorbs the non-Kosher taste absorbed in the walls of the utensil.

אין בית דין יכול לבטל דברי בית דין תבירו

אלא אם כן גדול הימנו בחכמה ובמנין

A בית דין cannot override the decree of a previous בית דין unless they are greater in wisdom and in numbers.

A

שמן שלהן

אסורין says
זליפתן
של כלים
אסורין
אוסרתן

רב says
דניאל
גזר עליו
משום
חתנות

אין בית דין יכול לבטל
דברי בית דין תבירו
אלא אם כן גדול הימנו
בחכמה ובמנין

B י"ח דבר

The eighteen גזירות that were agreed to by both תלמידי בית הלל and בית הלל which include the following:
פיתן ושמן יינן ובנותיהן

The Machlokes regarding בנותיהן, whether this refers to, either,

גזרו על בנותיהן נידות מעריסותן

Non-Jewish women are considered טמא נדה from when they are born.

OR

גזרו על ייחוד בנותיהן

משום דבר אחר

A Jewish man may not be secluded with a non-Jewish woman, so that a Jew should not come to worship עבודה זרה.

The Gemara elaborates on the sources for the איסור ביאה, and איסור ייחוד of Jews and non-Jews.

B

י"ח דבר

בנותיהן

Sources for the
איסור ייחוד, and איסור ביאה
of Jews and non-Jews

1 So, let's review ...

The Gemara proceeds with the ruling of the Mishnah in the previous Daf;

ואלו דברים של עובדי כוכבים אסורין ואין איסורן איסור הנאה

The following items of non-Jews are forbidden only for consumption, but are permitted in other benefits:

והשמן שלהן

The oil of עכו"ם is forbidden for consumption.

And the Gemara cites a מחלוקת רב ושמואל in the source for the Issur on שמן:

רב says

דניאל גזר עליו

משום חתנות

דניאל initiated the Issur on the שמן of עכו"ם to prevent Jews from becoming friendly with them, which could lead to a Jewish man marrying a non-Jewish woman.

While שמואל says

זליפתן של כלים אסורין אוסרתן

The חכמים initiated that their שמן is forbidden, because the עכו"ם store their oil in non-kosher utensils, and the oil absorbs the non-Kosher taste absorbed in the walls of the utensil.

And the Gemara explains:

רב holds

דניאל גזר עליו

As the Pasuk states

וישם דניאל על לבו

אשר לא יתגאל בפת בג המלך וביין משתיו

בשתי משתאות הכתוב מדבר

אחד משתה יין

ואחד משתה שמן

The word משתיו is in plural to teach that דניאל prohibited both wine and oil of עכו"ם.

And the Machlokes is in how to interpret the Pasuk:

רב holds

על לבו שם

ולכל ישראל הורה

דניאל also initiated this Issur for all the Yidden.

While שמואל holds

על לבו שם

ולכל ישראל לא הורה

דניאל initiated this Issur only on himself, but not for all the Yidden.

1

מלאך

ואלו דברים של עובדי כוכבים אסורין ואין איסורן איסור הנאה

The following items of non-Jews are forbidden only for consumption, but are permitted in other benefits

והשמן שלהן

The oil of עכו"ם is forbidden for consumption

The Gemara cites a מחלוקת רב ושמואל

רב says

זליפתן של כלים אסורין אוסרתן

The חכמים initiated that their שמן is forbidden, because they store their oil in non-kosher utensils, and the oil absorbs the non-Kosher taste absorbed in the walls of the utensil

רב says

דניאל גזר עליו משום חתנות

דניאל initiated the Issur on the שמן of עכו"ם to prevent Jews from becoming friendly with them, which could lead to marrying a non-Jewish woman

וישם דניאל על לבו אשר לא יתגאל בפת בג המלך וביין משתיו

בשתי משתאות הכתוב מדבר אחד משתה יין ואחד משתה שמן עכו"ם is in plural to teach that דניאל prohibited both wine and oil of עכו"ם

And the Machlokes is in how to interpret the Pasuk:

רב holds

על לבו שם ולכל ישראל לא הורה דניאל initiated this Issur only on himself, but not for all the Yidden

רב holds

על לבו שם ולכל ישראל הורה דניאל also initiated this Issur for all the Yidden

2 And although the Gemara in שבת מסכת says
 פיתן ושמונן יינן ובנותיהן
 כולן משמנה עשר דבר הן
 The תלמידי בית שמאי ובית הלל, who lived much later than
 דניאל, initiated the Issur on שמן?

According to רב we must say
 דניאל גזר עליו בעיר
 ואתו אינהו וגזור אפילו בשדה
 initiated an Issur on שמן only in the city where
 associating with non-Jews is more common and there's
 concern חתנות;
 And then the תלמידי בית שמאי ובית הלל came and extended
 the Issur even outside the city.

While according to שמואל, the תלמידי בית שמאי ובית הלל
 were the ones who initiated the Issur on שמן,
 משום זליפתן של כלים אסורין
 =====

2
The Gemara in מסכת שבת says
**פיתן ושמונן יינן ובנותיהן
 כולן משמנה עשר דבר הן**
 תלמידי בית שמאי ובית הלל,
 who lived much later than דניאל,
 initiated the Issur on שמן?

According to רב we must say
**דניאל גזר עליו בעיר
 ואתו אינהו וגזור אפילו בשדה**
 initiated an Issur on שמן
 only in the city where associating with non-Jews
 is more common and there's concern חתנות;
 And then the תלמידי בית שמאי ובית הלל came
 and extended the Issur even outside the city

According to שמואל
**תלמידי בית שמאי ובית הלל
 initiated the Issur
 משום זליפתן של כלים אסורין**

3 The Gemara proceeds

שמן רבי יהודה ובית דינו נמנו עליו והתירוהו

Later, the Bais Din of רבי יהודה ruled that the oil of עכו"ם is permitted for consumption.

Tosfos explains that this refers to

רבי יהודה נשיאה

The grandson of רבי יהודה הנשיא, who is also referred to as רבינו הקדוש;

The Gemara asks, how could רבי יהודה override the ruling of בית שמאי ובית הלל?

והתנן

אין בית דין יכול לבטל דברי בית דין חבירו

אלא אם כן גדול הימנו בחכמה ובמנין

A בית דין cannot override a decree of a previous בית דין unless they are greater in wisdom and in numbers?

Furthermore,

בכל יכול לבטל בית דין דברי בית דין חבירו

חוץ משמונה עשר דבר

שאפילו יבא אליהו ובית דינו אין שומעין לו

A Bais Din, even that of אליהו, cannot override the Issurim of the דבר, because

הואיל ופשט איסורו ברוב ישראל

The majority of the Yidden accepted these Issurim.

3

The Gemara proceeds...

**שמן
רבי יהודה ובית דינו נמנו עליו
והתירוהו**

Later, the Bais Din of רבי יהודה ruled that the oil of עכו"ם is permitted for consumption

Tosfos explains that this refers to רבי יהודה נשיאה, the grandson of רבי יהודה הנשיא, who is also referred to as רבינו הקדוש

?

The Gemara asks, how could רבי יהודה override the ruling of בית שמאי ובית הלל?

והתנן

**אין בית דין יכול לבטל דברי בית דין חבירו
אלא אם כן גדול הימנו בחכמה ובמנין**

A בית דין cannot override a decree of a previous בית דין unless they are greater in wisdom and in numbers?

Furthermore,

**בכל יכול לבטל בית דין דברי בית דין חבירו
חוץ משמונה עשר דבר
שאפילו יבא אליהו ובית דינו
אין שומעין לו**

A Bais Din, even that of אליהו, cannot override the Issurim of the דבר, because

הואיל ופשט איסורו ברוב ישראל

The majority of the Yidden accepted these Issurim

4 The Gemara explains שמן רבי יהודה could permit שמן, because שכן לא פשט איסורו ברוב ישראל
 The majority of the Yidden did not accept the Issur on שמן. AND
 אין גוזרין גזירה על הצבור
 אא"כ רוב צבור יכולין לעמוד בה
 A cannot issue a גזירה on something that the majority cannot adhere to, as the Pasuk states
 במארה אתם נארים ואותי אתם קובעים הגוי כולו

אי איכא גוי כולו אין
 אי לא לא
 Only a גזירה for the entire nation is binding.

And רבי יהודה held that there is also no concern for זליפתן של כלים אסורין
 Because רבי יהודה held
 נותן טעם לפגם מותר
 The taste absorbed in the walls of the utensils becomes spoiled after one day and is therefore permitted.
 =====

4 שמן רבי יהודה could permit שמן, because
 שכן לא פשט איסורו ברוב ישראל
 The majority of the Yidden
 did not accept the Issur on שמן

AND
 אין גוזרין גזירה על הצבור
 אא"כ רוב צבור יכולין לעמוד בה
 A cannot issue a גזירה on something
 that the majority cannot adhere to
 as the Pasuk states

במארה אתם נארים ואותי
 אתם קובעים הגוי כולו
 אי איכא גוי כולו אין אי לא לא

And רבי יהודה held
 there is also no concern for
 זליפתן של כלים אסורין
 because רבי יהודה held
 נותן טעם לפגם מותר
 The taste absorbed in the walls of the utensils
 becomes spoiled after one day
 and is therefore permitted

5 The Gemara now elaborates on רב's statement of פיתן ושמונן יינן ובנותיהן כולן משמונה עשר דבר הן

The Gemara asks בנותיהן מאי היא What Issur did they impose on non-Jewish women? After all, בנותיהן דאורייתא היא דכתיב לא תתחתן במם It is an איסור דאורייתא to marry a non-Jewish woman?

גזרו על בנותיהן נידות מעריסותן says רב נחמן בר יצחק טמא They initiated that non-Jewish women are considered טמא from the time they are born.

5 The Gemara now elaborates on רב's statement of...

פיתן ושמונן יינן ובנותיהן כולן משמונה עשר דבר הן

בנותיהן מאי היא? What Issur did they impose on non-Jewish women?

After all, בנותיהן דאורייתא היא דכתיב לא תתחתן במם It is an איסור דאורייתא to marry a non-Jewish woman?

גזרו על בנותיהן נידות מעריסותן says רב נחמן בר יצחק They initiated that non-Jewish women are considered טמא from the time they are born

6 While גניבא משמיה דרב says
גזרו אפילו ייחוד
משום עבודת כוכבים

As the Gemara explains:

גזרו על פיתן ושמןן

משום יינן

They initiated a prohibition on the bread and oil of עכו"ם, so that a Jew should not come to drink their wine;

and

ועל יינן

משום בנותיהן

They initiated the prohibition on the wine of עכו"ם, so that a Jew should not come to be secluded with a non-Jewish woman,

and

גזרו על ייחוד בנותיהן

משום דבר אחר

They initiated that a Jewish man may not be secluded with a non-Jewish woman, so that a Jew should not come to worship עבודה זרה.

And

גזרו על דבר אחר משום דאחר

As the Gemara explains

גזרו על תינוק עובד כוכבים שיטמא בזיבה

שלא יהא תינוק ישראל רגיל אצלו במשכב זכור

They initiated that a non-Jewish boy is considered טמא זיבה from age nine, so that a Jewish boy should not befriend him, because it could lead to immorality.

And for the same reason

תינוקת עובדת כוכבים בת ג' שנים ויום אחד

הואיל וראויה לביאה מטמאה נמי בזיבה

They initiated that a non-Jewish girl is considered טמא זיבה from age three.

=====

6

גניבא משמיה דרב says
גזרו אפילו ייחוד
משום עבודת כוכבים

As the Gemara explains:

גזרו על פיתן ושמןן
משום יינן

They initiated a prohibition on the bread and oil of עכו"ם, so that a Jew should not come to drink their wine

ועל יינן

משום בנותיהן

They initiated the prohibition on the wine of עכו"ם, so that a Jew should not come to be secluded with a non-Jewish woman

גזרו על ייחוד בנותיהן
משום דבר אחר

They initiated that a Jewish man may not be secluded with a non-Jewish woman, so that a Jew should not come to worship עבודה זרה

גזרו על דבר אחר
משום דאחר

גזרו על תינוק עובד כוכבים שיטמא בזיבה
שלא יהא תינוק ישראל רגיל אצלו במשכב זכור

They initiated that a non-Jewish boy is considered טמא זיבה from age nine, so that a Jewish boy should not befriend him, because it could lead to immorality

And for the same reason

תינוקת עובדת כוכבים בת ג' שנים ויום אחד
הואיל וראויה לביאה מטמאה נמי בזיבה

They initiated that a non-Jewish girl is considered טמא זיבה from age three

7 As part of this discussion, the Gemara elaborates on the sources for the איסור ביאה and איסור ייחוד of Jews and non-Jews:

1.

ביאה

דרך חתנות

The source for the איסור ביאה of Jews and non-Jews through marriage is in the Pasuk

לא תתחתן בם

2.

ביאה

דרך זנות

The source for the איסור ביאה of a Jew and non-Jew through זנות, is as follows:

Regarding

עובד כוכבים

הבא על בת ישראל

בבית דינו של שם גזרו

The source that a Jewish woman may not be מזונה with a non-Jewish man was initiated by the Bais Din of שם, as

the Pasuk that refers to יהודה ותמר states

ויאמר יהודה הוציא אותה ותשרף

and תמר was sentenced to be burned, because she was suspected of זנות with a non-Jew.

Regarding

ישראל

הבא על העובדת כוכבים

The source that a Jewish man may not be מזונה with a non-Jewish woman, depends;

בפרהסיא

הלכה למשה מסיני היא

The source for the איסור זנות in public is through the הלכה

of למשה מסיני

הבועל ארמית קנאין פוגעין בו

As in the case in פניחס

And

בצינעא

בית דינו של חשמונאי גזרו

The איסור זנות in private was initiated by the בית דין of the חשמונאים.

7

As part of this discussion...

The Gemara elaborates on the sources for the איסור ביאה and איסור ייחוד of Jews and non-Jews

1

ביאה דרך חתנות

איסור ביאה of Jews and non-Jews through marriage:

לא תתחתן בם

2

ביאה דרך זנות

איסור ביאה of a Jew and non-Jew through זנות:

עובד כוכבים הבא על בת ישראל בבית דינו של שם גזרו:

ויאמר יהודה הוציא אותה ותשרף

ישראל הבא על העובדת כוכבים:

בבית דינו של חשמונאי גזרו

הלכה למשה מסיני היא

8

3.

ייחוד דאשת איש

The source that a man may not be secluded with a married woman, is in the Pasuk

כי יסיתך אחיך בן אמך

If your brother, the son of your mother, entices you for

עבודה זרה;

The Gemara asks

וכי בן אם מסית

בן אב אינו מסית

Why does the Pasuk mention only a son of one's mother?

The son of one's father might also be מסית for עבודה זרה?

אלא בן מתייחד עם אמו

ואין אחר מתייחד עם כל עריות שבתורה

The Pasuk comes to teach that only a son may be secluded with his mother, but otherwise, a man may not be secluded with a prohibited woman.

4.

ייחוד דפנויה

בית דינו של דוד גזרו

The Issur that a man may not be secluded even with an unmarried woman, was initiated by the דין of המלך בית דין

5.

ייחוד דעובדת כוכבים

תלמידי בית שמאי ובית הלל גזרו

The Issur that a Jewish man may not be secluded with a non-Jewish woman, is the גזירה of בנותיהם initiated by the תלמידי בית שמאי ובית הלל.

8

3

ייחוד דאשת איש

A man may not be secluded with a married woman:

כי יסיתך אחיך בן אמך

If your brother, the son of your mother, entices you for עבודה זרה

וכי בן אם מסית בן אב אינו מסית

Why does the Pasuk mention only a son of one's mother?

The son of one's father might also be מסית for עבודה זרה?

אלא בן מתייחד עם אמו

ואין אחר מתייחד עם כל עריות שבתורה

The Pasuk comes to teach

only a son may be secluded with his mother,

but otherwise, a man may not

be secluded with a prohibited woman

4

ייחוד דפנויה

בית דינו של דוד גזרו

The Issur that a man may not be secluded even with an unmarried woman,

was initiated by the דין of המלך בית דין

5

ייחוד דעובדת כוכבים

תלמידי בית שמאי ובית הלל גזרו

The Issur that a Jewish man may not be secluded with a non-Jewish woman,

is the גזירה of בנותיהם

initiated by the תלמידי בית שמאי ובית הלל